

РЕШЕНИЕ

№ 59

гр. Перник , 01.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
публично заседание на двадесет и шести януари, през две хиляди двадесет и
първа година в следния състав:

Председател: МЕТОДИ К. ВЕЛИЧКОВ

Членове: АНТОНИЯ А. АТАНАСОВА-
АЛЕКСОВА
МАРИНЕЛА К. МАРИНОВА-
СТОЕВА

като разглежда докладваното от АНТОНИЯ А. АТАНАСОВА-АЛЕКСОВА
Въззивно гражданско дело № 20201700500736 по описа за 2020 година

*Производството е по реда на Глава двадесета „ВЪЗЗИВНО ОБЖАЛВАНЕ ”, чл. 258
и сл. от ГПК, образувано по*

Въззивна жалба рег. № 261987 / 24.09.2020г. подадена

ОТ: “СТОМАНА ИНДЪСТРИ” АД ЕИК 113509219. със седалище и адрес на
управление ***, чрез пълномощника адв.Х.И. М. САК.

със съдебен адрес за призоваване и съобщения: ***

ЧРЕЗ адв.Х.И. М..

СРЕЩУ: РЕШЕНИЕ № 260049 / 02.09.2020г., постановено по гр.д. № 8482/2019 год.
по описа на РС Перник, В ЧАСТТА на същото, с която претенциите на ищеца са уважени за
сумата 7 000 лева, представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди
вследствие на влошаване на здравословното състояние / експес/, установен с Експертно
решение на ТЕЛК № ***г. на УМБАЛ „Свети Иван Рилски” - С., в резултат на
професионално заболяване: “****”, ведно със законна лихва за забава върху главницата,
считано от ***г. до окончателно изплащане на вземането, както и в частта с която
дружеството е осъдено да заплати 606.67 лева разноски адвокатски хонорар и общо 413 лева
държавни такси и разноски за вещо лице.

Жалбоподателя по първата жалба счита изводите на съда постановил
първоинстанционното решение, за присъждане обезщетението от 7 000 лева, за
претърпените от ищеца неимуществени вреди от експес от твърдяното професионално

заболяване, за неправилни, тъй като съдът не се бил съобразил и не бил обосновал решението си в достатъчна степен, със степента и характера на увреждането, както и с разпоредбата на чл.52 от ЗЗД, която била нарушена. В тази връзка претърпените от ищеца болки и страдания претендирани от ексцес на професионално заболяване, не отговаряли на конкретната присъдена сума за обезщетение за неимуществени вреди.

Присъденото обезщетение било в прекомерно завишен размер, който бил в несъответствие с действително претърпените болки и страдания от ищеца. При ексцес, обезщетението за неимуществени вреди се определяло по справедливост, за болките и страданията само от влошаване на състоянието на ищеца, без да се дублира с вече присъденото за първоначалното страдание.

В постановеното решение съдът не бил провел ясно разграничаване между болките и страданията от конкретното професионално заболяване и болките и страданията от другите множество установени заболявания, в това число и общи заболявания поради което не можело да се установи, доколко присъдения размер на обезщетението не репарира едни и същи здравословни неудобства и протичане на конкретно професионално заболяване.

Съдът не бил съобразил, че неблагоприятните психически изживявания на ищеца се дължали на нормална възрастова промяна. Не били налице подробно изложени доводи относно трайното емоционално, физическо и психическо преживяване на ищеца.

Незаконосъобразно било обжалваното решение в частта за присъждане на законната лихва считано от ***г. / датата на издаване на ЕР на ТЕЛК/, а в експертното решение имало отбелязани две дати за влизане в сила.

С оглед изложеното моли да бъде отменено, като необосновано, постановено в нарушение на материалния закон и при съществени нарушения на съдопроизводствените правила Решение №260049/02.09.2020г., постановено по гр.д. № 8482/2019 год. по описа на Пернишки РС 11 с-в., в частта на същото, с която исковите претенции на ищеца са уважени и вместо него бъде постановено решение, с което да бъде присъден размер на обезщетение за неимуществени вреди съобразно принципа за справедливост по чл.52 от ЗЗД и присъдени направените по делото разноски за две инстанции, съобразно отхвърления размер на искова претенция.

В срока по чл. 263 от ГПК не е постъпил отговор по подадената въззивна жалба от Г. И. С.

И по подадена въззивна жалба № 262274 / 28.09.2020г.

ОТ: Г. И. С., ЕГН: *****, с адрес: ***, със съдебен адрес: *** - ищец по гр.д. № 8482 / 2019 г. по описа на ПРС, 11 състав,

ЧРЕЗ адвокат Б.В.,

със съдебен адрес: ***,

ПРОТИВ: Решение № 260049 / 02.09.2020 г, по гр.д. № 8482 / 2019г, по описа за 2019 г. на ПРС, 11 състав, В ЧАСТТА относно отхвърления размер на обезщетението в размер на 8000 лева за ексцеса от професионалното заболяване ***, над определения такъв в размер на 7000 лева до пълния претендирай такъв от 15 000 лева главница, ведно със законната лихва върху това обезщетение, която също е отхвърлена, както и относно определения размер на разноските в полза на ищеца съобразно отхвърлената част от исковите над уважения такъв от 606.67 лева до пълния предявен размер, както и в частта с която ищеца е осъден да заплати на ответника разноски в размер на 640 лв. с ДДС.

Жалбоподателя по втората жалба твърди, че всички ЕР на ТЕЛК преди последното

такова от *** г. са представени като история на заболяването с оглед нуждите на делото, СМЕ и констатиране на действителното влошаване на здравословното състояние на ищеца към дата *** г. момента от който твърди, че е установен поредният ексцес на процесното професионално заболяване.

Неправилни били доводите на Съда в решението му, че при определяне размера на обезщетенията в настоящото производство следвало да се компенсира само ексцеса на професионалното заболяване, тъй като ищеца бил вече компенсиран за вредите от самото заболяване с обезщетение от 7000 лева и съобразно гр.д. № 1896 / 2009 г. по описа на ПРС, като при обезщетяването бил отчетел и ЕР № *** г. на ТЕЛК.

Към *** г. процента на трайно намалената неработоспособност бил в размер на *****, като при това положение и с оглед претенцията в размер на 15000 лева за това заболяване към днешна дата /дори и към датата на ИМ/ би следвало да е не от 7000 лева, а в много по-голям размер. Това се основавало и от посочените от вещото лице, а и от самия съд проценти на ексцеса за това професионално заболяване и спрямо 2009 г., към 2012 г. и към 2015 г. Според вещото лице и обект на производството били ***, както и според вещото лице всички проценти по ЕР на ТЕЛК са правилно определени и съобразени със Наредбата за медицинска експертиза на работоспособността. Това не бил отчетел съдът при определяне на размера на обезщетението за това професионално процесно заболяване

Справедливото обезщетяване, каквото изисква чл. 52 ЗЗД на всички неимуществени вреди, означава Съдът да определи паричния еквивалент на претърпените болки и страдания, като определената сума в най-пълна степен следва да компенсира вредите. Като при прилагане критерия за справедливост по чл. 52 ЗЗД следвало да се вземат предвид всички обстоятелства – възрастта, дискомфорта и затрудненията при *****, което водело до определяне по-голям размер на обезщетението от посочените по-горе вече 7000 лева.

При постановяване на обжалваното решение съдът не се бил съобразил със степента и характера на заболяването, с оглед дадените указания на Постановление № 4 / 1968 г. на Пленума на ВС от 23.12.1968 г.

Макар правилно да е установен периода за който ищеца търпи посочените в ИМ неудобства - от *** г. напред, не е съобразено при определяне размера на обезщетението, че заболяването е с траен характер, прогресиращ такъв и е определен период на трудова неработоспособност за занапред.

Съдът не бил отчетел обстоятелството, че професионалното заболяване на ищеца е свързано със значителни *****, които той търпи ежедневно, както и че това заболяване е със значителна давност, вече с хроничен характер на протичане, много често се наблюдава влошаване поради което постъпвал за лечение и рехабилитация в болнично заведение многократно през годините, което също така и към момента бил необратим процес за това заболяване.

По делото безспорно се доказало, че здравето на ищеца не е стабилизирано и процента неработоспособност непрекъснато ще се изменя/увеличава в следствие на заболяването му и дори към момента болките и страданията са с постоянен характер. Счита, че сумата от 7000 лева са крайно недостатъчна компенсация за претърпените болки и страдания на ищеца и не са съобразени с обезщетенията определяни от Съда, както и с периода от време за който се претендират и имайки предвид увеличаване стойността на всичко в социалната и финансова сфери на живот.

Съдът при определяне на размера на обезщетението не бил обсъдил в съвкупността им медицинските доказателства установяващи заболяването на ищеца, не е взел предвид

обстоятелствата, че е налице висок процент т.н.р. от **% по това професионално заболяване, като то е със самостоятелен професионален характер, предизвикало е и предизвиква болки и страдания на ищеца в ежедневието му и в социалната сфера и контакти, като го лишават от нормални ежедневни действия, като поддържане на нормални контакти със семейството и приятелите си, и да живее като нормален човек, сравнително младата му възраст /той не е възрастен човек все пак/ и евентуалното влошаване на здравето му за в бъдеще. Без никакво правно значение и доколкото не е поставен за разглеждане въпроса за наличните останали професионални и общи заболявания и влиянието по-между им и със процесното заболяване, то и ПРС без никакви мотиви приел, че имало влияние по-между им и те оказвали влияние върху възрастния ищеца със процесното професионално заболяване.

Моли да се постанови решение, с което да се отмени Решение № 260049 / 02.09.2020 г, по гр.тр.д. № 8482 / 2019 г, но описа за 2019 г. из ПРС, 11 състав, В Частта относно отхвърления размер на обезщетението в размер на 8000 лева за ексцеса от професионалното заболяване ***, над определения такъв в размер на 7000 лева до пълния претендирай такъв от 15 000 лева главница, ведно със законната лихва върху това обезщетение, която също е отхвърлена, както и относно определения размер на разноските в полза на ищеца съобразно отхвърлената част от исковете над уважения такъв от 606.67 лева до пълния предявен размер, както и в частта с която той е осъден да заплати на ответника разноски в размер на 640 лв. с ДДС, като неправилно, поради неправилно приложение на материалния закон и нарушение на процесуалните правила и да се уважи изцяло предявеният иск с правно основание чл. 200 от КТ, чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. по наличното ЕР на ТЕЛК от *** г., респ. претенцията за разноски изцяло и така както са предявени пред първоинстанционния съд до пълният им размер - главница, лихви и разноски.

В съдебно заседание жалбоподателя по първата жалба „Стомана индъстри“ АД, редовно призован, не изпраща представител, не изразява становище по хода на производството и съществото на спора.

В съдебно заседание жалбоподателя по втората жалба Г. И. С., чрез процесуалния си представител, моли да бъде уважена подадената от доверителят му въззивна жалба по съображения подробно изложен в нея. Присъдения размер на обезщетение е занижен съобразно действително претърпите болки и страдания в следствие на ексцес на професионално заболяване. Моли да се отхвърли жалбата на насрещната страна

Моли за присъждане направените разноски, представя списък по чл. 80 от ГПК, като същия бил разделен на две – едната част касаела разноските по обжалването от доверителя му, а другата разноските по подадената от насрещната страна въззивна жалба.

Пернишкият окръжен съд, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

С Решение № 260049 / 02.09.2020г. по гр.д. № 8482 / 2019г. по описа на Районен съд Перник, първоинстанционния съд е осъдил „СТОМАНА ИНДЪСТРИ" АД, ЕИК 113509219, със седалище и адрес на управление в г*** да заплати на Г. И. С., с ЕГН: ***** и адрес: ***, сумата от 7000.00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на влошаване на здравословното състояние /ексцес/, установено с Експертно решение на ТЕЛК № *** г. на УМБАЛ „Св. Иван Рилски” - гр. С., в резултат на професионално заболяване: ***, установено с Експертно решение на ТЕЛК № *** г. за общи и професионални заболявания при УМБАЛ „Св. Иван Рилски” гр. С., ведно със законна лихва за забава върху главницата, считано от датата на установяване на ексцеса - *** г. до окончателно изплащане на вземането, като е отхвърлил предявеният иск за сумата от 8000 лева, представляваща разликата над уважената част от 7000 лева до пълния заявен размер на претенцията от 15 000 лева, като и сумата от 606.67 лева, представляваща

разноски в настоящото исково производство съобразно уважената част от исковата претенция. С постановеното решение Г. И. С., с ЕГН: ***** е осъден да заплати на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК на „СТОМАНА ИНДЪСТРИ" АД, ЕИК 113509219 сумата от общо 640 лева с ДДС, представляваща разноски в настоящото исково производство съобразно отхвърлената част от исковата претенция.

Районният съд уважил предявения иск за сумата от 7 000.00 лв., като приел, че в настоящия случай предвид цитираните: експертно решение № ***г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., експертно решение № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., Решение № 313/20.05.2010 г. по гр.д. № 1896/2009 г. на Пернишкия РС, ЕР № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С. и Решение № 114/25.02.2014 г. по гр.д. № 5822/2013г. въпросът относно причинната връзка и основанието за ангажиране отговорността на ответното дружество по така предявения иск е решен със сила на пресъдено нещо и е обвързан с постановените вече решения, задължителни за съда и страните, поради което и в настоящото производство този въпрос не може да бъде пререшаван /така Решение № 431/14.08.2014 г. по в.гр.д. № 446/2014 г. по описа на Пернишкия ОС/.

От събраните по делото доказателства се установявало по категоричен начин и влошаване на здравословното състояние на ищеца спрямо състоянието му, обективизирано в предишно решение на ТЕЛК, което влошаване не е било репарирено в предходно съдебно производство / по гр.д. № 5822/2013 г. на Пернишкия РС/.

От разпитаните по делото свидетели – съпруга на ищеца и негов приятел се установявало, че състоянието на ищеца се обостряло значително през есенния и зимен сезон. Същият изпитва затруднения в ежедневието си – налага му се да спи полуседнал, търпи ограничения в социалните си контакти като почти не излиза, не може да помага на съпругата си в домакинството, разчита на помощта на децата си, а дори малки физически натоварвания му причиняват силна умора. Освен това самото заболяване се проявява със *****, като освен това има фази на обостряне и фази на ремисия. На ищеца се налагало да ползва *****, а ***** обострят състоянието му. Освен това въпреки превантивното лечение при сезонни респираторни инфекции на ищеца се налага да постъпва в болница. Посочените състояния на ищеца се потвърждавали и от съдебно медицинската експертиза, където се посочва, че заболяването прогресира. Лечението забавя единствено неговия ход, но не било възможно ищецът да бъде излекуван.

Обстоятелството, че на *** г. с издаденото ЕР на ТЕЛК било установено влошаване на здравословното състояние на ищеца от професионалното заболяване, а същевременно ТПО на ищеца е прекратено в предходен момент - считано от *** г., не променяло извода за ангажиране отговорността на ответника. Това било така, защото при професионалното заболяване не се изисквало увреждането /влошаване на здравословното състояние (експес) в конкретния случай/ да е констатирано в срока на действие на ТПО /по арг. от чл. 56 и чл. 55 от КСО/.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди в конкретния случай, първоинстанционният съд съобразил на първо място показанията на свидетелите относно множеството ограничения, които е следвало да изтърпи ищеца и необходимостта да продължи да ги търпи и за в бъдеще, както и вида на професионалното заболяване, описан от медицинската експертиза. Както и че състоянието на ищеца подлежи на влошаване от множество външни фактори, които са обективни /*****/. Освен това въпреки лечението състоянието прогресирало /***** съгласно последното ЕР на ТЕЛК/ макар и с по-бавни темпове, а излекуване било невъзможно. В тази връзка съобразил и възрастта на ищеца, както и влиянието на професионалното заболяване

върху общото му здравословно състояние.

На следващо място първоинстанционния съдът съобразил периода, за който се присъжда обезщетението, както и обстоятелството, че до този момент било определяно, както обезщетение при първоначалното констатиране на процесното заболяване в размер на 7000 лева, така и обезщетение за настъпил експес от 9000 лева. В тази връзка първоинстанционния съдът съобразил, че с ЕР № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., на ищеца бил определен ** % ТНР от професионално заболяване ***** Въз основа на това ЕР било постановено Решение № 114/25.02.2014 г. по гр.д. № 5822/2013 г. на Пернишкия РС, с което на ищеца била присъдена сумата от 9000 лева заради експес на посоченото заболяване.

Същевременно с ЕР № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., на ищеца отново били определени ** % ТНР от професионално заболяване ***** Едва с процесното последно ЕР № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., на ищеца са определени 60 % ТНР от професионално заболяване – дългогодишен ***** В този смисъл увеличаването на трайно намалената работоспособност на ищеца от процесното професионално заболяване било ** % спрямо предходното ЕР, послужило като основание за образуване на гр.д. №5822 / 2013 г. на Пернишкия РС.

На последно място районния съдът съобразил и обществено икономическите условия в страната и в частност размера на минималната работна заплата, която към 2014 г. е била 340 лева, а към настоящия момент вече е 610 лева, т.е. нараснала почти двойно. Поради което приел, че справедливият размер на дължимото обезщетение за причинените неимуществени вреди е 7 000 лева.

След като взе предвид направените с жалбата възражения и по реда на чл. 269 от ГПК, Пернишкият окръжен съд, за да се произнесе взе предвид следното :

Въззивната жалба се явява редовна и процесуално допустима – подадена е от активно легитимирана страна, имаща правен интерес от обжалването, в преклузивния срок за обжалване и подлежи на разглеждане по същество.

Извършвайки служебно проверка за валидността на обжалваното решение, по реда на чл. 269 ГПК, Пернишкият окръжен съд намира, че обжалваното решение се явява валидно. Същото е постановено от съдия от Пернишкия районен съд, в рамките на неговата компетентност и в предвидената от закона форма.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК, по въпросите за незаконосъобразност на обжалваното решение, въззивният съд е ограничен от изложеното в жалбата.

Настоящият съдебен състав, преценявайки изложените и от двете страни доводи, след като обсъди по отделно и в тяхната съвкупност събраните по делото доказателства, в пределите на чл. 263 от ГПК подлагайки на самостоятелна преценка всички релевантни доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

По делото не се спори, това се установява и от приобщените, като доказателствен материал по делото писмените доказателства, че Г. И. С. е освидетелстван с Експертно решение № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., считано от *** г. до *** г., с което е установено професионално заболяване на ищеца – ***** , като му е определена *** % тр.н. работоспособност от професионалното заболяване и общо – ***5 % тр.намалена работоспособност, а с вяло в сила на *** г. - Решение №

313/20.05.2010г. по гр.д. № 1896/2009 г. на Пернишкия РС, ответното дружество е осъдено да заплати на ищеца сумата от 7000 лева представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от професионално заболяване *****, констатирано с ЕР № ***г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., ведно с мораторна лихва в размер на 2385,39 лева, както и законната лихва от предявяване на иска до окончателното изплащане, като за разликата до пълния предявен размер от 13 000 лева искът е отхвърлен.

Не се спори, а и от приобщените, като доказателствен материал по делото писмените доказателства се установява, че с ЕР № ***г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., Г. И. С. е бил преосвидетелстван и му е била определена ** % тр.н. работоспособност, като ** % ТНР са от професионално заболяване *****, със срок на инвалидност до *** г. Констатирано е, че *****, а с влязло в сила Решение № 114/25.02.2014 г. по гр.д. № 5822/2013 г. на Пернишкия РС, потвърдено с Решение № 431/14.08.2014 г. по в.гр.д. № 446/2014г. по описа на Пернишкия ОС, е уважен иска на ищеца срещу ответника за сумата от 9000 лева представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от влошаване на здравословното състояние на ищеца /експес/ на професионално заболяване *****, констатирано с ЕР № *** г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., ведно със законната лихва от констатиране на експеса – *** г. до окончателното изплащане, като за разликата до пълния предявен размер от 14 000 лева искът е отхвърлен.

Не се спори, а и от приобщените, като доказателствен материал по делото писмените доказателства се установява, че с ЕР № ***г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., на ищецът при преосвидетелстване му е определена ** % тр.н. работоспособност, като ** % ТНР са от професионално заболяване: *****. В мотивите на експертното решение е посочено: *****

Заболяванията НЕ попадат в Списъка на Постановление на МС № 92 от 26.04.2002 г. за облагане, вноса на автомобили.

ДИ: Общо заболяване: *** г.-установена

Професионално заболяване: *** г.-установена.

Не се спори, а и от приобщените, като доказателствен материал по делото писмените доказателства се установява, че с ЕР № ***г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., на ищецът при преосвидетелстване му е определена ** % тр.н. работоспособност, като ** % ТНР са от професионално заболяване: *****

ДИ: * години.

Общо заболяване: ***г. - установена

Професионално заболяване: ***г. - установена Закъснението на ЕР не е по причина на лицето.

АНАМНЕЗА: *****

От представената по делото и приета, като неоспорена от страните съдебно – медицинска експертиза изготвена от вещото лице д-р Й. З. със специалност – професионални заболявания, хигиена на труда/трудова медицина, се установява, че професионалният *****. Тази степен на увреда е обективизирана в епикризите от стационарно лечение до 2009г. и ЕР на ТЕЛК №№***г. и ***г. като са определени съответно **% и **% трайно намалена работоспособност за процесното професионално заболяване. Процентите трайно намалена

работоспособност са определени правилно по част VI. раздел IX. т. 1 и т.2 от Приложение №1 към чл.58, ал. 1 от Наредба за медицинска експертиза на работоспособността (Обн., ДВ, бр.47/ 07.06.2005г.). Влошаването на здравословното състояние на ищеца е свързано с новата качествена промяна в хода на заболяването - *****.

Заболяването протича с фази на ремисия и обостряне, по-често през есенно-зимния сезон. Във фазите на ремисия се изиявява със *****. Във фазите на обостряне (*****), обективизирани в медицинската документация, описаните симптоми се засилват, *****.

Това е налагало и ще налага и в бъдеще чести хоспитализации. От месец ***г. е на постоянно лечение с *****.

Евентуални усложнения са *****

Степента на увреда на здравословното състояние на ищеца е обективизирана в последното ЕР №***г. на ТЕЛК за общи и професионални болести. За професионалното ***** са определени **% т. н. р. Заболяването е със значителна давност, има хроничен характер на протичане, чести тласъци на обостряне във връзка с респираторни инфекции и необратимо развитие. Прилага се лечение за овладяване на симптоматиката във фазата на ремисия и в случаите на обостряне, както и за предотвратяване на усложненията, но трайно излекуване не може да се постигне.

Приложеното по делото заключение на вещото лице специалист професионални заболявания, хигиена на труда/трудова медицина е обективно и компетентно изготвено, поради което се кредитира изцяло и въз основа на него и настоящия съдебен състав формира фактическите си изводи относно вида и характера на професионалното заболяване, неговото проявление, прогнозата и процесите на развитие на заболяването за в бъдеще, степента на болките и страданията, които търпи пострадалото лице от професионалното заболяване, както и подлежи ли на лечение и трайно излекуване заболяването.

С оглед изложеното и така очертания предмет по делото, настоящия съдебен състав приема, че тъй като жалбоподателя „Стомана индъстри“ в подадената въззивна жалба не е оспорил, че е бил работодател на ищеца, при когото е възникнало заболяване, както и че отговорността му за вреди от професионалното заболяване е ангажирана със силата на пресъдено нещо, с влезли в сила между страните Решение № 313/20.05.2010 г. по гр.д. № 1896/2009г. на Пернишкия РС и Решение № 114/25.02.2014 г. по гр.д. № 5822/2013 г. на Пернишкия РС, потвърдено с Решение № 431/14.08.2014 г. по в.гр.д. № 446/2014г. по описа на Пернишкия ОС, в мотивите на който е констатирано, че професионалното заболяване е диагностицирано с Експертно решение № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД С. и в следствие с ЕР № ***г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД С. – пасивната материалноправна легитимация на ответника „Стомана индъстри“ АД по иска с пр. осн. чл. 200 от КТ е установена по делото.

Съгласно трайната съдебна практика обективизирана и в редица решения постановени по реда на чл. 290 от ГПК на ВКС задължителни за настоящата инстанция – Задължението на работодателя за обезвреда – съгласно чл.200 от КТ - възниква независимо от това дали той, или негов орган или друг негов работник е виновен за увреждането. За основателността на иска е достатъчно - наличието на трудово правоотношение, през времетраенето на което да е придобито професионално заболяване, надлежно установено по съответния ред и причинени във връзка със същото вреди на работника. Работодателят отговаря имуществено пред пострадалия работник или служител за всички действително претърпени имуществени и неимуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането /т.6 от Постановление № 4 от 30.10.1975г.на Пленума на ВС/. След присъждане на обезщетение за вреди от непозволено увреждане пострадалият има основание да търси ново обезщетение за влошаване на здравословното състояние, само ако то се намира в причинна връзка с увреждането и ако при присъждането на първоначалното обезщетение влошаването не е било предвидено и съобразен /т. 10 ППВС № 4/30.10.1975 г./. То е изискуемо от момента на влошаването, от който момент на ексцеса се дължат и лихвите върху това ново обезщетение – чл. 84 ал.3 от ЗЗД. Касае се за нови неимуществени вреди, които увреждения търпи и за

които му се дължи новото обезщетение. При определяне на размера му съдът следва да се съобрази с дадените в т.11 от Постановление № 4 от 23.12.1968г. на Пленума на ВС указания, съгласно които - е длъжен да вземе пред вид всички конкретно установени обстоятелства, обуславящи претърпените вреди и да прецени тяхното значение и тежест.

С Решение № 553 от 27.06.2013 г. на ВКС по гр. д. № 196/2012 г. се разяснява и че ако здравословното състояние на пострадалия бъде влошено в сравнение със състоянието, при което му е било присъдено обезщетение за влошаване на здравословното му състояние/ексцес/, нему се дължи и ново обезщетение за последващо влошаване, но само ако се намира в причинна връзка с увреждането, а не се дължи на други фактори и причини. При ексцес за пострадалия възниква ново вземане за обезщетение, различно от първоначално предявеното, което произтича от новото състояние на пострадалия, свързано с появата на ново страдание и/или съществено утежняване на старите страдания, което (ново състояние) се отклонява съществено от прогнозата при определяне на първоначалното обезщетение. Обезщетението е за новите вреди, които се добавят към вече обезщетените. При определяне размера на обезщетението за причинени неимуществени вреди от ексцес на състоянието съдът преценява дали самото то е предизвикало нови емоционални, психически, психологически терзания на личността, болки и страдания върху целостта на организма и здравето на увредения или е увеличило интензитета на болка и страдание от старото състояние. Чрез обезщетяване на увредения за причинените му неимуществени вреди, той получава парично удовлетворение, с които да компенсира отрицателните, неприятните емоции. Целта на обезщетението в случая е не да поправи вредите, а да възстанови психическото равновесие на пострадалото лице. При ексцес, обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост за болките и страданията само от влошаването, без да се дублира с вече присъденото за първоначалното страдание.

Настоящия съдебен състав, след като прецени по отделно и в тяхната съвкупност всички събрани по делото доказателства, обсъди и съпостави представените по делото Експертно решение № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С.; ЕР № ***г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С. и ЕР № *** г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С. и постановени по реда на чл.61-63 КСО и Наредба за медицинската експертиза на трудоспособността от 2005 г. и Наредбата за реда за съобщаване, регистриране, потвърждаване обжалване и отчитане на професионалните болести от 2008 г. и приетото, като неоспорено от страните заключение по назначената съдебно – медицинска експертиза – установи влошаване на здравословното състояние на пострадалото лице Г. И. С. изразяващо се във влошаване на установено професионалното *****, въпреки амбулаторната и клинична терапия за което са определени **% трудова неработоспособност, Влошаването на професионалното заболяване е свързано с новата качествена промяна в хода на заболяването - *****,

Водим от изложеното настоящия съдебен състав, счита че е налице ексцес на процесното професионално ***** на пострадалия Г. И. С., считано от ***г. – когато това състояние е променено и установено от компетентния за това орган по предвидения законов ред, а именно с ЕР № ***г. на ТЕЛК при УБМБАЛ „Св. Иван Рилски” ЕАД С., което е в причинна връзка с констатираното професионалното заболяване /влошаването не се дължи на други фактори и причини/, дължи се на новата качествена промяна в хода на заболяването - постоянно изразена бронхообструкция и хронична дихателна недостатъчност II ст. (намаление на кислородното насищане на кръвта, което се изразява в засилване на симптомите).

С оглед очертаните в подадените и от двете страни въззивни жалби относно неправилно определения размер на присъденото обезщетение настоящия съдебен състав, с оглед дадените разяснения по приложението на разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД в Решение № 407 от 26.05.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1273/2009 г., III г. о., ГК и Решение № 553 от

27.06.2013 г. на ВКС по гр. д. № 196/2012 г., IV г. о., в настоящото производство без да дублира вече присъдените обезщетения, следва да определи такова за новото по-тежко състояние на Г. И. С. от възникването му и занаяпред, като от значение за размера на обезщетението са възрастта на пострадалото лице, в каква степен е влошено здравословното му състояние, как то се отразява върху физическото и психическото състояние, възможността да се обслужва само, изпитваната болка и затруднения; трайността на състоянието и липсата на перспектива за сериозно подобряване.

От събраните в хода на първоинстанционното производство писмени – съдебно медицинска експертиза и гласни – свидетелските показания на св.Ц. С. /съпруга на пострадалото лице/ и св. К. С. /съсед на пострадалото лице/ доказателства се установява, че Г. И. С. е напреднала възраст, с намалена работоспособност поради професионално заболяване от ** % от който за дългогодишен *****.

С оглед на изложеното настоящия съдебен състав приема, че справедливото обезщетение на Г. И. С. за причинените му болки и страдания от ексцеса, установен на *** г., съобразно обществените критерии и нагласи е в размер на 7 000 лв., като при определянето му съдът взе предвид, че същия вече е получила обезщетение за причинените му неимуществени вреди, включително и за всички бъдещи, в резултат от увреждането според здравословното му състояние до *** г.

Лихва се дължи от датата на ексцеса, а той е проявен и установен на *** г., в тази връзка се явява неоснователно възражението на първия жалбоподателя „Стомана индъстри“ АД, че следва да бъде присъден от датата на влизане в сила на експертното решение на ТЕЛК.

По тези съображения, настоящия съдебен състав счита подадената от „Стомана индъстри“ АД въззивна жалба рег. № 261987 / 24.09.2020г., в частта в която са уважени исковите претенции и подадената от Г. И. С. въззивна жалба № 262274 / 28.09.2020г., в частта в която са оставени без уважение предявените искиви претенции за неоснователни. Достигайки до същите правни изводи първоинстанционния съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да бъде потвърдено изцяло.

По разноските

С оглед изхода от спора и направеното искане за присъждане на разноски от страна на процесуалните представители на всяка една от страните подала въззивна в жалба, в частта в която е останала недоволна от постановеното от първоинстанционния съд решение и доколкото пред настоящата въззивна инстанция се представиха доказателства за направени разноски за защита само по подадената от „Стомана индъстри“ АД въззивна жалба с рег. № 261987 / 24.09.2020г., в полза на въззиваемия Г. И. С. следва да бъдат присъдени разноски в размер на 600.00 лв. /съгласно представено договор за правна защита и съдействие от ***г./

Водим от изложеното СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260049 от 02.09.2020г., постановено по гр.д. № 8482 / 2019г. по описа на Районен съд Перник.

ОСЪЖДА „СТОМАНА ИНДЪСТРИ" АД, ЕИК 113509219 ДА ЗАПЛАТИ на Г. И.

С., с ЕГН: ***** сумата от **600.00 лв. /шестстотин лева/**, представляваща сторени разноси за процесуално представителство пред въззивната инстанция по подадената от „Стомана индъстри“ АД въззивна жалба рег. № 261987 / 24.09.2020г.

РЕШЕНИЕТО на осн. чл. 280, ал.3, т.3 от ГПК подлежи на обжалване пред ВКС, в **едномесечен** срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____